

Procesregels pilot gezinsadvocaat

Inleiding

De pilot gezinsadvocaat is een pilot van de gemeente 's-Hertogenbosch en de rechtbank Oost-Brabant, locatie Den Bosch. De gezinsadvocaat is een duo bestaande uit een gezinsadvocaat en een gedragswetenschapper. Binnen deze pilot zijn een advocaat en een gedragswetenschapper gezamenlijk betrokken bij een echtscheiding en schakelen zij die hulp en expertise in die nodig zijn. In een klein aantal van de zaken waarin een gezinsadvocaat actief is, moet de rechter een beslissing nemen. Voor die gevallen wendt een advocaat, die tevens gekwalificeerd is als gezinsadvocaat zich tot de rechtbank namens beide partijen. De pilot is bedoeld voor:

- a. ouders,
- b. die (onder meer) een (deel)geschil hebben over hun minderjarige kinderen, én
- c. niet tot een volledig eenstemmig gezamenlijk verzoekschrift kunnen komen, maar wier gezamenlijke gezinsadvocaat verwacht dat onder andere een snelle rechterlijke interventie escalaties kan voorkomen en tot een duurzame oplossing van geschillen kan leiden, én
- d. daartoe een gezamenlijke eenvoudige procesinleiding willen indienen '(het deelnameformulier)' met behulp van een gezinsadvocaat die namens de beide partijen optreedt.

Deze pilotprocedure gezinsadvocaat is ingericht om ouders zo snel mogelijk te helpen bij het oplossen van geschilpunten, om te helpen voorkomen dat hun geschil (verder) escaleert. Waar geschillen escaleren, ontstaat immers het risico dat de kinderen knel komen te zitten tussen de ouders. De procedure is vergelijkbaar met een deelgeschilregeling. Het streven is om zaken binnen vier weken na aanmelding op zitting te bespreken en om, afhankelijk van de complexiteit, binnen zes weken, doch uiterlijk binnen zes maanden na de ontvangstbevestiging einduitspraak te doen. Dit vergt extra inzet van alle betrokkenen: partijen (zijnde de ouders en hun eventuele advocaten) en hun gezinsadvocaat moeten gezamenlijk optrekken en aan de rechter direct zo volledig en neutraal mogelijk alle relevante informatie verstrekken. Op haar beurt zet de rechtbank de zaak met voorrang op zitting, reserveert meer zittingstijd en doet ofwel direct ter zitting mondeling uitspraak, dan wel schriftelijk op een zo kort mogelijke termijn na de zitting. Deze pilot loopt van 1 november 2023 tot 1 oktober 2024.

1. Procedure

Dit procesreglement is bedoeld voor zaken die worden ingediend door een gezinsadvocaat en waarin aan de hierna genoemde voorwaarden is voldaan

- a. het betreft ouders die (onder meer) een geschil over hun minderjarige kinderen hebben, én
- b. die, ook al hebben zij elk een eigen advocaat gezamenlijk procederen met behulp van één gezinsadvocaat.

2. Toepasselijkheid

2.1. Deze procesregels zijn alleen van toepassing op zaken die zijn aangemeld volgens artikel 5 van dit reglement en waarin de rechtbank heeft beslist dat deze via de 'pilot gezinsadvocaat' zullen worden behandeld.

2.2. Deze procesregels geven op hoofdlijnen regels over een procedure binnen de 'pilot gezinsadvocaat'. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rechtbank. Daarnaast blijven de geldende wettelijke regels uit het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

2.3. De landelijke procesreglementen Rechtbanken zijn niet van toepassing.

3. De onderwerpen die in deze procedure kunnen worden behandeld

3.1. In de 'procedure gezinsadvocaat' kunnen geschillen over (een wijziging van) de onderstaande onderwerpen worden voorgelegd:

- het gezag
- de hoofdverblijfplaats van de kinderen
- de zorgregeling of omgangsregeling
- de informatieregeling
- de kinderalimentatie
- de partneralimentatie
- het voorgezet gebruik van de woning en de gebruiksvergoeding
- het huurrecht
- de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap of eenvoudige gemeenschap.

3.2. Andere onderwerpen kunnen niet in door gezinsadvocaat aan de rechter worden voorgelegd, tenzij de rechter anders beslist.

4. Griffie procedure gezamenlijke toegang ouders

4.1. De griffie van de 'pilot gezinsadvocaat' is onderdeel van de griffie van het team Familie-en Jeugdrecht van de rechtbank Oost-Brabant.

4.2. Voor zaken die door de gezinsadvocaat worden ingediend is een apart e-mailadres beschikbaar: **regiolab.rb-oost-brabant@rechtspraak.nl**

5. Verzoek tot toelating en indienen deelnameformulier

5.1. Het verzoek tot toelating tot de procedure gezinsadvocaat kan uitsluitend worden gedaan door een gezinsadvocaat.

5.2. De gezinsadvocaat kan door het toezenden van één deelnameformulier via regiolab.rb-oost-brabant@rechtspraak.nl kenbaar maken dat de ouders willen deelnemen aan de 'procedure gezinsadvocaat'. Vermeld in het onderwerpveld van de e-mail: 'Verzoek tot toelating procedure gezinsadvocaat'.

5.3. Toezending van het deelnameformulier op de wijze bedoeld in artikel 5.2 wordt beschouwd als een verzoek tot toelating tot deze procedure.

5.4. Uitsluitend een door de gezinsadvocaat ingediend verzoekschrift wordt in behandeling genomen.

5.5. Het deelnameformulier moet zijn ondertekend door de gezinsadvocaat.

5.6. Bij het deelnameformulier moeten de daarin genoemde stukken als bijlage worden meegestuurd.

5.7 Het deelnameformulier bevat onder andere een opsomming van de gespreksonderwerpen waarover partijen het wel en niet eens zijn.

6. Beoordeling geschiktheid

6.1. Na ontvangst van het digitale deelnameformulier, beoordeelt de rechter of de zaak zich leent voor de 'procedure gezinsadvocaat'. Alleen volledig ingevulde formulieren met de verplichte en door de rechtbank noodzakelijk geachte bijlagen worden in behandeling genomen.

6.2. De rechter kan te allen tijde beslissen dat een zaak die weliswaar voldoet aan de voorwaarden van artikel 1, 3.1, 5 en 6.1 zich desondanks niet of niet meer leent om te worden behandeld of voortgezet volgens de 'procedure gezinsadvocaat'.

6.3. De griffie stuurt de gezinsadvocaat per e-mail uiterlijk op de vijfde werkdag een ontvangstbevestiging.

Daarin staat dat:

- (i) de zaak wordt toegelaten tot de 'procedure gezinsadvocaat', of
- (ii) dat de zaak niet voor behandeling in aanmerking komt, met een korte vermelding van de reden, of
- (iii) dat de zaak niet in behandeling kan worden genomen, omdat het deelnameformulier niet volledig is ingevuld of omdat nog stukken ontbreken, met opgave van de nog ontbrekende stukken.

6.4. Binnen zes werkdagen na het versturen van het bericht van toelating (6.3.(i)), moeten partijen door middel van een gezamenlijk in te dienen F9-formulier (beschikbaar in het elektronisch familiejournaal) via de gezinsadvocaat papieren exemplaren van het deelnameformulier met de bijlagen in tweevoud bij de griffie indienen. Bovenop elk exemplaar moet een afschrift van de e-mail uit 6.3. (i) worden gevoegd.

6.5. De zaak is ingediend en aanhangig vanaf het tijdstip waarop de griffie het papieren exemplaar van het deelnameformulier met de bijlagen ontvangt.

6.6. Als de rechtbank partijen heeft bericht dat de zaak niet in behandeling kan worden genomen omdat het deelnameformulier niet volledig is ingevuld of omdat er nog stukken

ontbreken, kunnen partijen een nieuw verzoek tot toelating doen (zoals vermeld in artikel 5.2).

6.7. Als de rechter beslist dat de zaak zich niet leent voor de 'procedure gezinsadvocaat' of nog niet in behandeling kan worden genomen, worden alsnog ingediende papieren versies van het deelnameformulier als niet ingediend beschouwd.

6.8. Als de rechter, nadat de procedure aanhangig is, beslist dat de zaak zich niet meer leent om te worden voortgezet volgens de 'procedure gezinsadvocaat', worden partijen in de gelegenheid gesteld daarop binnen veertien dagen bij een F9-formulier te reageren. Zij kunnen:

(i) laten weten de procedure in te trekken,

(ii) laten weten de procedure op tegenspraak voort te zetten en op welke wijze.

6.9. Als de procedure wordt voortgezet op tegenspraak, zal de rechtbank in beginsel de - naar haar oordeel - meest aangewezen partij in de gelegenheid stellen het nadere verzoekschrift binnen een termijn zes weken in te dienen.

6.10. Indien van toepassing kan betekening van het exploit volgens artikel 816 Rv achterwege blijven.

6.11. Vervolgens zal de verweerder een (eerste) termijn van zes weken krijgen voor het indienen van een verzoekschrift. Op het verdere verloop van de procedure is het landelijk procesreglement van toepassing.

7. Registratie

7.1. Zodra de zaak aanhangig is, wordt de zaak bij de rechtbank ingeschreven en krijgt het een eigen kenmerk, te weten het registratienummer.

7.2. Alle betrokkenen vermelden dit registratienummer steeds in alle berichten.

8. Ontbinding huwelijksgoederengemeenschap

8.1. In geval van een huwelijk of geregistreerd partnerschap, kwalificeert het papieren deelnameformulier als een gemeenschappelijk verzoekschrift tot echtscheiding dan wel tot ontbinding van het geregistreerd partnerschap.

8.2. Als sprake is van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap wordt een gemeenschap van goederen ontbonden op het tijdstip waarop de griffie het papieren exemplaar van het deelnameformulier met de bijlagen ontvangt (zie 7.5.), conform artikel 1:99 BW.

9. Griffierecht

9.1. De gezinsadvocaat betaalt, indien partijen griffierecht verschuldigd zijn, het op een gemeenschappelijk verzoek van toepassing zijn griffierecht.

9.2. Het verschuldigde griffierecht moet binnen vier weken na indiening van het deelnameformulier zijn bijgeschreven op de rekening van de rechtbank Oost- Brabant of

ter griffie zijn gestort. Als de gezinsadvocaat het verschuldigde griffierecht niet tijdig heeft voldaan, dan verklaart de rechter verzoekers in beginsel niet-ontvankelijk.

9.3. Als de procedure op tegenspraak wordt vervolgd, volgt een naheffing van griffierecht tot het bedrag dat ieder van de partijen op grond van de Wet griffierechten burgerlijke zaken bij een procedure op tegenspraak verschuldigd is.

10. Berichten aan de rechtbank en (nadere) indiening van stukken

10.1. Proceshandelingen worden weergegeven in het voor advocaten toegankelijke elektronisch familie-journaal. Nadat de zaak tot deze pilot procedure is toegelaten, gebruikt de gezinsadvocaat voor het indienen van stukken en voor het berichten van de rechtbank een F-formulier (beschikbaar in het elektronisch familiejournaal). Op elk F9-formulier dat de gezinsadvocaat bij de rechtbank indient, dient duidelijk vermeld te worden dat het de 'Procedure gezinsadvocaat' betreft.

10.2. De gezinsadvocaat van partijen mag ook andere dan de verplicht voorgeschreven stukken aan de rechtbank toesturen. Het uitgangspunt voor deze stukken is dat deze, zoveel mogelijk gelijktijdig met het deelnameformulier, worden ingediend.

10.3. Alle berichten en stukken worden gelijktijdig toegezonden aan de Raad voor de kindbescherming en de andere belanghebbenden.

10.4. Uit het F9-formulier moet blijken dat aan de eisen in artikel 10.3 is voldaan.

10.5. Voor het indienen van de mededeling dat een partij de procedure op tegenspraak wenst voort te zetten, is geen voorafgaande toestemming van de wederpartij nodig.

10.6. Bijlagen moeten genummerd worden. Daarbij moet de nummering in het deelnameformulier worden aanhouden.

11. Gesprek

11.1. Zodra de zaak is toegelaten en aanhangig is, bericht de griffie partijen over de datum en het tijdstip voor een gesprek.

11.2. Voor het gesprek worden in ieder geval opgeroepen: de ouders, hun gezinsadvocaat, de gedragswetenschapper behorend tot het duo gezinsadvocaat en belanghebbenden.

11.3. De Raad voor de kindbescherming ontvangt in alle zaken een afschrift van het deelnameformulier en de bijlagen en wordt tijdig van het tijdstip van het gesprek op de hoogte gesteld.

11.4. De rechter zal per zaak beslissen of andere personen aanwezig zijn. Daarbij valt te denken aan een vertegenwoordiger van de Raad voor de kindbescherming, een ondersteunende persoon voor het kind, vertegenwoordigers van hulpverlenende instanties, eventuele eigen advocaten van partijen of deskundigen.

11.5. Tijdens het gesprek zullen alle gespreksonderwerpen besproken worden die op het deelnameformulier staan aangegeven. Partijen mogen daarbij hun visie geven en de rechter kan inlichtingen inwinnen.

Rechtbank Oost-Brabant

11.6. De rechter zal met partijen bezien of zij samen tot een oplossing kunnen komen.

11.7. Een verzoek om uitstel wordt in beginsel niet ingewilligd, tenzij sprake is van klemmende redenen en het verzoek voldoende is onderbouwd. Wanneer om uitstel wordt verzocht dienen de verhinderdata op te worden gegeven voor de eerstkomende zes weken dan wel een andere door de rechtbank te bepalen periode.

11.8. De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt vermeld in het elektronisch familiejournaal. Indien het verzoek tot aanhouding wordt gehonoreerd, wordt telefonisch of per e-mail de nieuwe datum voor het gesprek meegedeeld.

12. Gespreksaantekeningen en afschrift proces-verbaal

12.1. De griffier maakt aantekeningen van hetgeen tijdens het gesprek wordt besproken. Deze gespreksaantekeningen worden in het dossier gevoegd.

12.2. De griffie verstrekt ambtshalve, op verzoek van partijen of op verzoek van de hoger beroepsrechter, zo spoedig mogelijk een afschrift van het proces-verbaal op de wijze en in de vorm als door de wet bepaald.

13. Voortgang na gesprek

13.1. Nadat alle gespreksonderwerpen zijn besproken, zal de rechter aan partijen vragen of zij hun standpunten voldoende hebben kunnen toelichten of dat zij alsnog een schriftelijke ronde wensen.

13.2. Als een van partijen een nadere schriftelijke ronde wenst, wordt de procedure voortgezet als een procedure op tegenspraak. De artikelen 6.8. en 6.9 zijn van toepassing. Op het verdere verloop van de procedure zijn de landelijke procesreglementen Scheiding, Gezag en Omgang, Alimentatie, dan wel Civiele Dagvaardingszaken van toepassing. Het uitgangspunt is dat de procedure op tegenspraak door dezelfde rechter wordt behandeld als de rechter in de 'procedure gezinsadvocaat'.

13.3. Als partijen aangeven geen behoefte te hebben aan een nadere schriftelijke ronde, zal dit worden aangetekend in de gespreksaantekeningen.

13.4. Als partijen na het gesprek niet over alle gespreksonderwerpen overeenstemming hebben bereikt, moet de gezinsadvocaat namens partijen aan het einde van het gesprek de concrete nevenverzoeken formuleren. Deze nevenverzoeken moeten betrekking hebben of verband houden met de onderwerpen die in het deelnameformulier staan en tijdens het gesprek aan de orde zijn geweest.

13.5. Als partijen na het gesprek niet over alle gespreksonderwerpen overeenstemming hebben bereikt, zal de rechtbank aan partijen vragen of zij:

- (i) over een of meer gespreksonderwerpen mondeling een voorlopig oordeel van de rechtbank wensen om zo de onderhandelingen tussen partijen te bespoedigen, of
- (ii) wensen dat de rechter een beschikking wijst.

De keuze van partijen wordt opgenomen in de gespreksaantekeningen.

Rechtbank Oost-Brabant

13.6. Als beide partijen aangeven dat zij uitsluitend over een of meer onderwerpen een voorlopig oordeel wensen, zal de rechtbank, zo mogelijk, een voorlopig oordeel geven. Indien van toepassing, zal de beslissing op het echtscheidingsverzoek, het verzoek tot ontbinding van het geregistreerd partnerschap dan wel de scheiding van tafel en bed, in beginsel voor vier weken worden aangehouden voor schikkingsonderhandelingen.

13.7. Als partijen na de periode voor schikkingsonderhandelingen overeenstemming hebben bereikt, zal de rechtbank op verzoek van partijen bij beschikking de echtscheiding, de scheiding van tafel en bed, de ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, dan wel de ontbinding van het geregistreerd partnerschap uitspreken en de onderling getroffen regeling(en) opnemen in de beschikking.

13.8. Als partijen na de periode voor schikkingsonderhandelingen geen overeenstemming over alle onderwerpen hebben bereikt, zal de rechter alsnog beslissen op de geformuleerde nevenverzoeken en een beschikking wijzen. De rechtbank wijst een beschikking zonder vervolggesprek, tenzij de rechter anders beslist.

13.9. Onder omstandigheden, ter beoordeling van de rechter, kan de rechter beslissen de zaak aan te houden voor het geven van nadere informatie, een tussenbeschikking wijzen of bepalen dat de procedure op tegenspraak wordt voortgezet.

14. Kindgesprek

14.1. Minderjarige kinderen van twaalf jaar en ouder, krijgen de gelegenheid hun mening mondeling of schriftelijk kenbaar te maken als een gezagsvoorziening, een omgangsregeling, een informatie- of consultatieregeling of een regeling omtrent de verblijfplaats wordt gevraagd. In zaken waarin een kinderalimentatie wordt gevraagd, worden alleen minderjarige kinderen van 16 en 17 jaar daartoe in de gelegenheid gesteld.

14.2. Dit wordt ook gedaan:

- als partijen het eens zijn over de gevraagde voorziening,
- als er al een schriftelijke verklaring van de betreffende minderjarige kinderen is ingestuurd.

14.3. De rechter kan besluiten om minderjarigen jonger dan twaalf (of bij alimentatiekwesities jonger dan zestien jaar) te horen.

14.4. Met minderjarige kinderen wordt voorafgaand aan het gesprek met de ouders, op een andere dag dat het gesprek met de ouders plaats vindt, afzonderlijk gesproken. De rechter kan bepalen dat iemand die het kind tot steun kan zijn, bij het kindgesprek aanwezig is. De rechter bepaalt dit in beginsel alleen als beide ouders het eens zijn over de betreffende persoon en als het minderjarige kind heeft aangegeven dat hij dit wil. De ondersteunende persoon kan tijdens het kindgesprek in de gelegenheid worden gesteld kort te vertellen wat de belangen van het kind zijn.

14.5. Van het gesprek met minderjarige kinderen wordt geen proces-verbaal opgemaakt. Er worden wel gespreksaantekeningen gemaakt, die niet aan het procesdossier worden toegevoegd.

14.6. Tijdens het gesprek met partijen geeft de rechter kort en zakelijk weer wat de minderjarige kinderen hebben verklaard.

14.7. Aan de belanghebbenden wordt geen kopie verstrekt van de brieven van de minderjarige kinderen.

15. Keuze voor artikel 96 Rv en hoger beroep

15.1. Samenlevers met en zonder gezamenlijk gezag die een geschil over of toewijzing van het huurrecht of de verdeling van een eenvoudige gemeenschap willen voorleggen in de 'procedure gezinsadvocaat', kiezen door het ondertekenen van het deelnameformulier uitdrukkelijk voor de procedure als bedoeld in artikel 96 Rv. Zij stemmen ermee in dat de zaak zal worden behandeld door de rechter van het team Familie- en Jeugdrecht van de rechtbank Oost-Brabant, locatie 's- Hertogenbosch, die daartoe tevens als kantonrechter zal optreden.

15.2. Partijen en eventuele andere belanghebbenden die het niet eens zijn met een beschikking van de rechter in de 'procedure gezinsadvocaat', kunnen hoger beroep instellen op de wijze als in de wet bepaald. Als de bevoegdheid van de rechter op grond van artikel 96 Rv is gebaseerd, moeten partijen door middel van het deelnameformulier uitdrukkelijk overeenkomen dat hoger beroep tegen de beschikking mogelijk is.

16. Gevolgen van niet naleven procesregels

Wanneer een voorschrift in dit reglement niet wordt nageleefd, kan de rechter daaraan een gevolg verbinden dat volgens de rechter passend is.

17. Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 november 2023.